

Lietuvoje	2020/2021	Dalis, proc.
Iš viso mokyklų Lietuvoje:	971	100%
Iš viso mokinių Lietuvoje:	334 386	100%
Iš jų: tautinių mažumų BU mokyklos		
lenkų	102	10,5%
rusų	46	4,7%
kitos	27	2,8%
29	3%	
Mokiniai tautinių mažumų mokyklose:		
lenkų	31 502	9,4%
rusų	9 119	2,7%
12 552	3,8%	
9 831	2,9%	

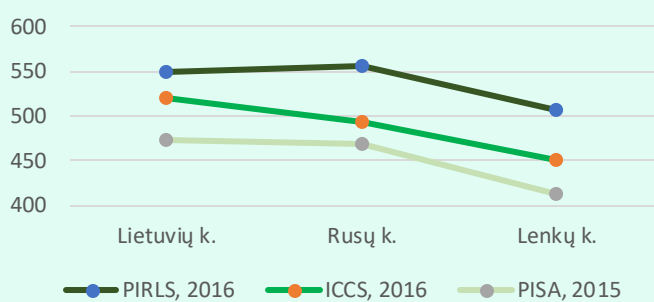
Parengė Renata Jankūnaitė ir Agnė Župerkaitė

Vilnius, 2021

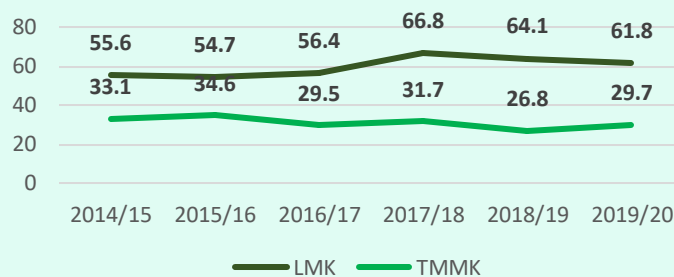
Mokyklos tautinių mažumų mokomąja kalba (TMMK) – svarbi Lietuvos švietimo sistemos dalis. Tautinių mažumų Lietuvoje švietimo klausimas plačiai nagrinėjamas nuo pat Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo – mokinių teisė mokytis savo gimtąja kalba užtikrinama LR Konstitucijoje. Ataskaitas ir apžvalgas šia tema ruošia tiek Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, tiek kitos valstybinės institucijos ir nepriklausomi stebėtojai (žr. šaltinius: *Tautinių mažumų švietimo būklės analizė* (2018), *Vilnija 2040* (2020), *Švietimas šalyje ir regionuose. Mokinių pasiekimų atotrūkis* (2019), NŠA ir ŠVIS statistiniai duomenys).

REZULTATAI: mokyklose TMMK situacija yra prastesnė negu mokyklose lietuvių mokomąja kalba (LMK), ką rodo įvairių tarptautinių tyrimų bei lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio egzamino rezultatų vidurkiai. **Statistiniai duomenys atskleidžia, jog vienas iš tų lemiančių veiksnių – kaimų ir miestų mokyklų atskirtis.**

Pav. 1: Rezultatų vidurkis pagal mokomąją kalbą

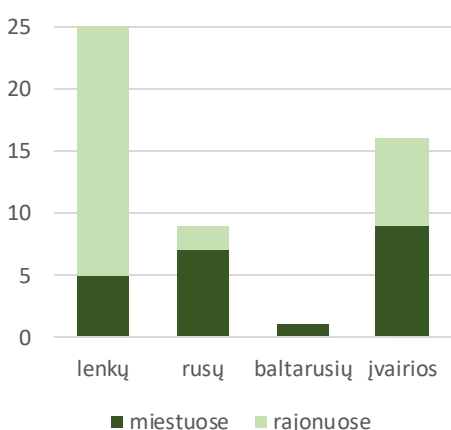

Pav. 2: Lietuvių k. ir lit. VBE. Rašybos taisyklingumo įvertinimų vidurkis, proc.

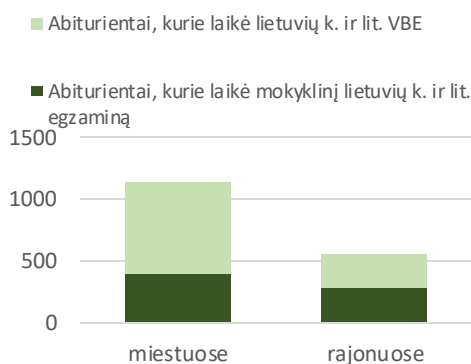

Šaltinis: Tautinių mažumų švietimo būklė, problematika, sprendimai. Dr. Barbaros Stankevič pristatymas ŠMSM, 2020.

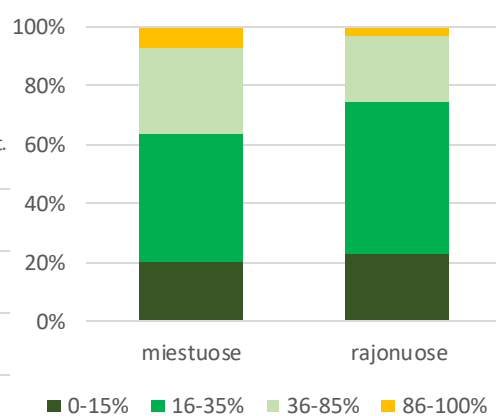
Pav. 3: Gimnazijų skaičius pagal mokomąją kalbą (2021)

Pav. 4: Abiturientų liet. k. ir lit. egzamino pasirinkimai mokyklose TMMK (2021)

Pav. 5: Abiturientų iš mokyklų TMMK lietuvių k. ir lit. VBE rezultatai (2021)

Šaltinis: NŠA, 2021.

ESMINIAI FAKTAI

- ✓ Dauguma mokyklų TMMK Lietuvos rajonuose yra lenkų mokomąja kalba. Mokyklos rusų mokomąja kalba dažniausiai sutelktos miestuose, o ne rajonuose. Tad lenkų tautinės mažumos švietimo klausimas rajonuose yra specifinis ir reikalauja atskiro dėmesio bei priemonių.
- ✓ Tik apie pusę vaikų iš lenkakalbių šeimų lanko mokyklas lenkų mokomąja kalba (Masoit, 2019).
- ✓ Žemas SEK: 2017 m. nemokamas maitinimas skirtas: mokyklose lenkų mokomąja kalba – 24% mokinių, lietuvių mokomąja kalba – 14,1%, rusų mokomąja kalba – nebuvo (NŠA, 2019).
- ✓ 2013 m. – suvienodintas lietuvių kalbos ir literatūros egzaminas. Tautinių mažumų abiturientų rezultatai suprastėjo: 2012 m. egzamino neišlaikė 6,2%, o 2020 m. – 19,2% (Vilniaus kraštas 2040, 2020).
- ✓ Lietuvių kalbos valandų skaičius per metus:
  - 1 klasė: mokyklos TMMK – 175 val./m.m. < mokyklos LMK – 280 val./m.m.
  - 12 klasė: mokyklos TMMK – 455 val./m.m. > mokyklos LMK – 350 val./m.m.